

نقد‌ها و بررسی‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

يَا أَيُّهَا الظَّالِمُ اسْمَعْ مِنِّي بِرَبِّكَ لَا تَقِرْ مِنْ صُورِهَا شَيْئًا حَتَّى يَحْفَظَ اللَّهُ تَعَالَى

چنین کاری همان «دنیاگرایی» است که شیوع بسیاری میان مردم دارد و از مهم‌ترین عوامل غفلت و معصیت در آنان به شمار می‌رود. از این رو، علامه منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی بارها آنان را از آن برحذر داشته و به عنوان نمونه فرموده است:

ای بندگان خدا که به گرد آوردن اموال سرگرم شده‌اید و برای تحصیل قدرت مسابقه گذاشته‌اید! بدانید که زندگی شما ناپایدار و مرگ شما نزدیک است. گورها را برای شما کنده‌اند و کفن‌ها را برای شما بریده‌اند. به زودی دنیایی که برای آن رنج‌ها کشیده‌اید و ستم‌ها کرده‌اید و دروغ‌ها گفته‌اید و آبروها برده‌اید، به شما پشت می‌کند و شما را وا می‌گذارد. نه از سکون شما بعد از حرکت متأسف می‌شود و نه از سردی شما بعد از حرارت اندوه‌گین. بر یتیمی کودکان غصه نمی‌خورد و بر بیوه‌گی همسرانتان دریغ نمی‌ورزد؛ چرا که در جبلت آن رحمی نهاده نشده و در سرشت آن عطوفتی نیست. کودکان شیرخوار را پا بر گلو فشرده و نوعروسان ناکام را خاک بر سر کرده و از جوانان آرزومند و پیران نیازمند در نگذشته است. چه بسیار مظلومانی که دادشان را نستانده و افتادگانی که دستشان را نگرفته است! آه از فریادهایی که از آن به آسمان است و آه از اشک‌هایی که از آن بر زمین! شما میراث‌خوار گذشتگانید و آیندگان میراث‌خوار شما خواهند بود. در خانه‌های کسانی ساکن شده‌اید که اکنون ساکنان گورها هستند و به مناصب کسانی نائل شده‌اید که اکنون گوشت بر استخوانشان نیست. چه صورت‌های زیبایی که باد کرد و منفجر شد و چه بدن‌های ورزیده‌ای که پوسید و مضمحل شد! پس به چه چیز این دنیا دل بسته‌اید و به کجای آن چشم دوخته‌اید؟! در حالی که آنچه گرد آورده‌اید، پراکنده خواهد شد و آنچه ساخته‌اید، ویران. بدن‌های خود را برای کرم‌ها فربه کرده‌اید و اموال خود را برای موریانه‌ها هزینه نموده‌اید. جان‌های شما به جرعه‌ای آویخته و نفْس‌هاتان به لقمه‌ای وابسته است. اندام شما ناتوان و آفات دنیا در کمین است. هر جایی که بروید گریبان شما در دست مرگ است و شما را از آن گریزی نیست. نه در قلّه‌های کوه‌ها از آن در امان خواهید بود و نه در زوایای درّه‌ها از آن پنهان. اکنون که فرصتی دارید و می‌توانید، برای آخرت توشه‌ای بگیرید و خود را به کاری وادارید که برایتان سودمند است.^۱

کاری که سودمند است، همان کاری است که به کسب علم یا عمل به دین کمک می‌کند و از این رو، خداوند به آن امر کرده و در آن اجری قرار داده است. بنابراین، هر مؤمنی باید به کارهایی که انجام می‌دهد بنگرد و هر یک از آن‌ها که چنین حالتی ندارد را ترک کند،

۱. فرازی از گفتار ۲۶

تا زیان کار نباشد و دیر یا زود پشیمان نشود. مؤمن نیست کسی که علم و عمل به دین برای او در اولویت نیست و دغدغه و مشغله‌ی اصلی او محسوب نمی‌شود. فرق میان مؤمن و سایر مردم در همین است که او علم و عمل به دین را در متن زندگی و سایر کارها را در حاشیه‌ی آن قرار داده است، در حالی که آنان عکس این کار را کرده‌اند و از این رو، یا به علم و عمل به دین اعتنایی ندارند و یا فرصتی برای آن نمی‌یابند؛ چنانکه خداوند فرموده است: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ»؛ «هر کس کشت آخرت را می‌خواهد، برای او در کشتش فزونی می‌دهیم و هر کس کشت دنیا را می‌خواهد، چیزی از آن به او می‌دهیم و برای او در آخرت بهره‌ای نیست» و در روایتی از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آمده است: «مَنْ كَانَتِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّهِ جَعَلَ اللَّهُ فَقْرَهُ فِي قَلْبِهِ، وَشَتَّتْ عَلَيْهِ أَمْرَهُ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنْهَا إِلَّا مَا كُتِبَ لَهُ، وَمَنْ كَانَتِ الْآخِرَةُ أَكْبَرَ هَمِّهِ جَعَلَ اللَّهُ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ، وَجَمَعَ لَهُ شَمْلَهُ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ»؛ «هر کس بزرگ‌ترین دغدغه و مشغله‌اش دنیا باشد، خداوند فقر را در دلش قرار می‌دهد و کارهایش را پریشان می‌کند و از دنیا جز همان چیزی که برایش نوشته شده است به او نمی‌رسد و هر کس بزرگ‌ترین دغدغه و مشغله‌اش آخرت باشد، خداوند بی‌نیازی را در دلش قرار می‌دهد و کارهایش را سامان می‌دهد و دنیا اگر چه نخواهد به او می‌رسد»!

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌هاشعی خراسانی
بخش بررسی قرائن و آثار

۱. الشُّورَى / ۲۰

۲. الزهد لوكيع، ص ۶۳۸؛ الزهد لهناد بن السري، ج ۲، ص ۳۵۵؛ سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۱۳۷۵؛ سنن الترمذي، ج ۴، ص ۶۴۲؛ الزهد لابن أبي الدنيا، ص ۲۰۵؛ الزهد لابن أبي عاصم، ص ۸۱؛ معجم ابن الأعرابي، ج ۲، ص ۸۶۵؛ المعجم الكبير للطبراني، ج ۱۱، ص ۲۶۶؛ الترغيب في فضائل الأعمال وثواب ذلك لابن شاهين، ص ۱۰۷

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌هاشعی خراسانی حفظه الله تعالى

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.